

Ann. XV - XVI - XVII - XVIII

Ann. XV.

ROMAE, Mense Ianuario MCMXII

Num. I.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italianam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA — Via delle Coppelle, 35 — ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud

Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum

Rakowskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud

Kronika Rodzinna ..

Varsaviae Polonorum

Krakowskie Przedmiescie, 6

IN CANADA

apud

Burns and Oates Librairie Granger Frères

London W.

28, Orchard Street,

Montreal

1699, Rue Notre-Dame

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Usum latini sermonis per orbem universum tuetur ac fovet

Itaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simplices et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas in S. Congregationibus inducas; haec omnia ut quisque vel ex dissilis regionibus, aut cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero difformis per commentarium eumdem expiere desideria sua possit.

PRETUM ANNUAE SUBNOTATIONIS EST:

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italiam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

ad Societatem Editricem Romanam

ROMA — VIA DELLE COPPELLE, 35 — ROMA

QUAE COMMENTARIUM POSSIDET NUNC ATQUE ADMINISTRAT.

Ann. XV.

ROMAE, Mense Ianuario MCMXII

Num. I.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Rerum index:

Praemia ann. MCMXI sociis attributa.
An aliqualis detur dogmatis evolutio.
Petro Parvensio cognomine « Queritori », Polonorum valli fallido, CCC recurrente anno ab eius obitu.
SILL lapidarii elementa. De inscriptionibus nummariorum. — De rerum privatarum titulis. — De inscriptionibus poetis.
Paroemiae sive adagia: Litus araro. — Arenam metiri. — Undas numerare. — Surdo oppedere. — Delphimum cauda ligare. — Cauda tenerre anguillam.
Horae subsecivae. I. De poësi quam Arcadiam dicunt. — II. De horum inlustria et de vulgaris plausu contumendo.
De aliquot puerorum ludis in Italiis. Pila venenata.
Colloquio latina. Varia petitum facultas egrediendi schola.
De Sanctis Magis nonnulla.

Acta Pontificia. I. Constitutio Apostolica de nova psalteria in breviario romano dispositione. — II. Motu proprio de trahentibus clericos ad tribunalia Iudicium laicorum.
Ex Sacris Congregationibus Romanis sententiae novissimae selectae. Ex Congregatione Consistoriali. — Ex Congregatione Rituum. — Ex Secretaria Status.
Diarium Vaticanicum. Coram SSmo. admissiones. — Pontificia electiones. — Varia.
Annales. Annus MCMXI.
Publici per orbem coetus legibus ferendis.
Per orbem.
Locl.
Aenigmata.
Appendix: Euplius.

PRAEMIA AN. MCMXI SOCIIS ATTRIBUTa

Vix superioris mensis *Vocis Urbis* nostrae fasciculus editus est, doctorum virorum collegium, ad id constitutum, convenit, ut singulare praemium trium numismatum argenteorum ex iis, quae Pontifex Maximus quotannis in festo Apostolorum Principis cudi iubet Sacro Purpuratorum Senatu, Romanae Curiae aulicisque pontificiis distribuenda, iuxta normas mense Decembri MCMX constitutas, adsignaret.

Quae quidem numismata erant prouti sequitur distribuenda: unum collegio, aut Seminario, aut scholae illi unde plurima soluta oratione scripta cuiuslibet argumenti publicatione digna ad nos per annum MCMXI pervenerint; reliqua duo sociis illis, quorum scripta pariter per annum in commentario vulgata, commendata maxime fuerint.

Sed heu! circa numismatis primi adsignationem facile compertum est eam nobis in spe magis, quam in re ponendam esse; nullum enim scriptum nomine collegii cuiusvis per annum missum fuit; quod non uni nos doluimus, sed - eequid tacebimus? - ipse Pontifex Summus, qui, quum hisce diebus pro Eius benevolentia moderatorem nostrum ad privatum colloquium coram se admisisset, valde cum eo conquerus est de neglectu latini sermonis in ipsis illis Seminariis, apud quae praesertim in maximo honore esse deberet.

Quum autem de reliquis numismatibus adiudicandis actum est, facile apparuit, si carmina nonnulla satis probabilia - pro quibus nullum constitutum erat praemium - a sociis provenissent, de scriptis, contra, soluta oratione unum tantum prae-

ceteris commendari posse, quamquam ex omni parte haud absolutum; commentationes dicimus THEODORI T. CHAVE « de studiis quibus eget res latina », cui propterea egregio viro unice attributum est praemium.

**

Sunt itaque ad ann. MCMXII numismata quattuor inter socios distribuenda, qui, ad fovendam latinitatem, egregiam scriptoris operam in nostro Commentario contulerint; duo scilicet elapsi anni, ut supra, residua; ac duo, quae, iuxta regulas in superiore numero edictas, ultra posuimus.

Liceat nobis animo nunquam fracto pro latina re appetere, ut felix magis qualisunque huius nostri certaminis exitus futuro Ianuario mense possit enuntiari!

SOCIETAS EDITRIX ROMANA.

An aliqualis detur dogmatis evolutio

Modernistarum sententia est, prouti in Epistola *Pa-scendi* Pil. P.P. X legitur, « evolvi ac mutari dogma non posse solum, sed oportere. » Theoria huiusmodi cum Vaticani Concilii Decreto (*De fide et ratione*, can. III, Denz., 1665) conciliari nequit, quum ibi legatur: « S. q. d. fieri posse, ut dogmatibus ab Ecclesia propositis, alliquando secundum progressum scientiae sensus tribuendus sit aliis ab eo, quem intellexit et intelligit Ecclesia, a. s. » Multoque minus conciliari potest cum sacrae Theologiae veritate. Siquidem non appareat, quomodo, posita dogmatis mutatione Modernistarum in sensu, eiusdem dogmatis immutabilitas, Ecclesiae identitas

EUPLIUS

(14)

Actio dramatica a L. B. Francesia versibus senariis exarata.

EUPLIUS.

Puer, qui lignescit pertentat cuspidis
Ictu columnam marmoris perfodere,
Vel ut quondam montes iunxit qui montibus
Tiphœus vester perperauit cum sociis,
Est ille Christum nititur qui perdere,
Anas si Caesarem, si vis imperium
Iure late duit devictis gentibus,
Fac ut christiana sancta religio
Tradatur eunctis libero nationibus,
Colatur undique citra molestiam.
Et illud saeculum quod Saturnus tulit,
Beatos reddidit per orbem populos,
Redibit denuo! Furta, flagitia,
Cuncta que turbant homines et opprimunt,
Dispergit subito, quasi ex composito,
Una dominetur Christi si religio!

CALVISIANUS.

Satis sed iam datum tuis cautionibus.
Ad rea veni! Potin' es paucis dicere
Si Christum linques, libros si des Caesari?

EUPLIUS.

A me nimis gravem petis rei; denegem
Ut illi caelum fecit qui terras condidit,
Tradens cruci se se, necem aspergat tulit...
Ad quid? Meam modo ut salvaret animam...
Nunquam ne abo!

CALVISIANUS.

Ergo tu spernis Caesarem?

EUPLIUS.

Nequaquam!

CALVISIANUS.

Caesar hanc sectam sequi prohibet!
Sequi sis ipsam, sperni manduca Caesaris!
Manent te probra, flagella, supplicium!...

EUPLIUS.

Omnia quea sufferent citra molestiam!
Ut utar dummodo Christo in cælestibus.

NONNULLI CIVES.

Oh! magna virum!

ALII.

Pectus o fortissimum!

SCENA V.

VOLUSIUS ET DICTL.

VOLUSIUS.

Ingriditur citato gredie, et magna voce Calcisiano loquitur.

Haec dies sacra Caesaris memoriae
Ne deturpetur sanguinis supplicio!
Calvis aene, differ haue sententiam...
Pectora fortassis cogitans in crastinum,
Hic mentem mater! Diem ne macula,
Albo lapillo signandam, turpi criminis!
Quid in Christianos tu saevire autumas?
Obediunt eunctis Caesaris legibus...
Open dant miseric, stipem pauperibus...
Sunt sed adorant Numen præ ceteris,

*(1) Menses ducenti Euplius extra scenam ad supplicium.**(2) Citato curvo interrogatur supra dictus in libertatem Euplii.**(Ad proximum numerum).*

SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

SATURIO

COMOEDIA

JOANNIS

B. FRANCESIA

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

EDITIO ALTERA

VEN. LIBELL. 1.00

TARCISIUS

ACTIO DRAMATICA

JOANNIS

B. FRANCESIA

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

EDITIO ALTERA

VEN. LIBELL. 0.50

ARRAE GORGONIAE

MILESIA PABULA

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPIUNTUR

1499061